

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - voorontwerp van decreet tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen

- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Met als doel het beleidsthema 'digitale transformatie' meer gewicht te geven in de cultuursector en er een duidelijke/afgestemde agenda voor te ontwikkelen, aligneert voorliggend voorontwerp van decreet de werkingen van meemoo, publiq en Cultuurconnect op elkaar, op de digitale strategie van Vlaanderen en op de beleidscyclus van de Vlaamse Regering.

Met de kernorganisaties zullen op basis van meerjarenplannen beheersovereenkomsten afgesloten worden voor vijf jaar. Deze periode wordt ingekort tot twee jaar voor de eerste meerjarenplannen en beheersovereenkomsten (2024-2025). Deze beheersovereenkomsten omvatten twee luiken: (1) Een vast gedeelte omvat de bestaande dienstverlening, zowel binnen de cultuursector als voor andere beleidsvelden. Deze wordt gecontinueerd. (2) Een variabel gedeelte omvat nieuwe basisinfrastructuur en dienstverlening door middel van ontwikkelingsprojecten. Dat gedeelte wordt toegewezen aan investeringen en projecten die in de gezamenlijke visienota kaderen. Dit variabel gedeelte wordt aan de hand van addenda vormgegeven.

Het Departement Cultuur, Jeugd en Media staat in voor de opvolging van de beheersovereenkomsten van meemoo, Cultuurconnect en publiq.

Voorgesteld wordt dat de Vlaamse Regering beslist a) haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgevoegde voorontwerp van decreet en de bijhorende memorie van toelichting en b) de bevoegde Vlaamse minister te gelasten hierover het advies in te winnen van de Raad van State (adviestermijn: 30 dagen).

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Dit dossier heeft betrekking op volgende inhoudelijke structuurelementen uit de beleidsnota Cultuur 2019-2024:

- ISE C. Culturele organisaties ondersteunen
 - SD C.1 Bijdragen aan de ontwikkeling van een kwalitatief, divers en toegankelijk cultuurlandschap
 - OD C.1.1 Dialoog met het werkveld opzetten in functie van beleidsontwikkeling (relatie met intermediairen)
- ISE D. Culturele projecten stimuleren
 - SD D.3. Stimuleren van een performantere digitale culturele sector
 - OD D.3.1 Digitale innovatie stimuleren via samenwerking, kruisbestuiving en professionalisering

Het dossier speelt in op volgende beleidsdoelstellingen:

- Het regeerakkoord 2019-2024:

De digitalisering van de cultuursector blijft een aandachtspunt. Daartoe verlengen we de opdracht van Publiq en VIAA. We voeren een éénduidig beleid dat versnippering tegengaat, meerwaarde biedt aan de cultuuraanbieder- en gebruiker en werkt in een gezond businessmodel". (regeerakkoord p. 173)

- De beleidsnota Cultuur:

SD D.3. Stimuleren van een performantere digitale culturele sector OD D.3.1. Digitale innovatie stimuleren via samenwerking, kruisbestuiving en professionalisering. Digitale transformatie impliceert een complete verandering van cultuurproductie (over creatie en verspreiding tot consumptie). Om de voordelen van digitalisering optimaal te benutten, moeten culturele organisaties continu innoveren, en daarbij de behoeften van gebruikers vooropstellen. Digitale culturele content moet vindbaar zijn en efficiënt worden beheerd. Daarnaast roept digitalisering ook nieuwe ethische vraagstukken op. Om de gedeelde uitdagingen aan te kunnen gaan, zal ik ervoor zorgen dat cultuur meegenomen wordt in het geïntegreerd plan voor de verdere digitalisering in Vlaanderen (RA, p. 45). Ik geef mijn administratie de opdracht om strategisch beleid rond de digitale transformatie van de cultuursector i.s.m. VIAA, publiq en Cultuurconnect te operationaliseren (RA, p. 128) en daarbij initiatieven te ontwikkelen met een concrete en meetbare output en maatschappelijke meerwaarde. Ik wil hierbij een balans zoeken tussen korte en middellange termijn acties binnen de werven 'digitale infrastructuur', 'digitale content', 'digitale innovatie' en 'digitale competenties' om zo tijdens deze regeerperiode stappen vooruit te zetten. (beleidsnota Cultuur p. 27)

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 21 december 2022.
- Het begrotingsakkoord werd verleend op 2 februari 2023.
- De Vlaamse Toezichtcommissie bracht advies uit op 17 januari 2023.
- Het wetgevingstechnisch en taalkundig advies werd geformuleerd op 16 januari 2023.

- Het advies van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC) werd gegeven op 19 januari 2023.
- De visienota 'Een slagkrachtige cultuursector in digitale tijden' werd op 23 december 2022 door de Vlaamse Regering goedgekeurd (VR 2022 2312 DOC.1582/1BIS) en vormt een belangrijke stap in het stimuleren van de digitale transformatie van de cultuursector.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Met als doel het beleidsthema 'digitale transformatie' meer gewicht te geven in de cultuursector en er een duidelijke/afgestemde agenda voor te ontwikkelen, aligneert voorliggend voorontwerp van decreet de werkingen van meemoo, publiq en Cultuurconnect op elkaar, op de digitale strategie van Vlaanderen en op de beleidscyclus van de Vlaamse Regering. Momenteel worden deze organisaties immers op basis van verschillende rechtsgronden ondersteund, met beperkt afstemde doelstellingenkaders en verschillende beleidsperiodes voor de individuele organisaties als gevolg.

Met de kernorganisaties zullen op basis van meerjarenplannen beheersovereenkomsten afgesloten worden voor vijf jaar. Deze periode wordt ingekort tot twee jaar voor de eerste meerjarenplannen en beheersovereenkomsten (2024-2025). Deze beheersovereenkomsten omvatten twee luiken:

- Een vast gedeelte omvat de bestaande dienstverlening, zowel binnen de cultuursector als voor andere beleidsvelden. Deze wordt gecontinueerd. Aan die dienstverlening worden een duidelijk budget en SLA's gekoppeld. Het (financiële) engagement beslaat de volledige looptijd van de beheersovereenkomsten en de uitvoering wordt opgevolgd via jaarverslagen.
- Een variabel gedeelte omvat nieuwe basisinfrastructuur en dienstverlening door middel van ontwikkelingsprojecten. Dat gedeelte wordt toegewezen aan investeringen en projecten die in de gezamenlijke visienota kaderen. Dit variabel gedeelte wordt aan de hand van addenda vormgegeven.

Het Departement Cultuur, Jeugd en Media staat in voor de opvolging van de beheersovereenkomsten van meemoo, Cultuurconnect en publiq. In deze context voorziet het departement afstemmingsmomenten in functie van de opvolging en de uitrol van de collectief geformuleerde visie. Hierbij zorgen we voor de nodige transparantie en een bottom-up aanpak om zo maximaal af te stemmen met de noden en de prioriteiten die in de cultuursector leven. De SARC wordt hierbij strategisch betrokken. Bij dit overleg bewaakt Digitaal Vlaanderen als strategische partner de link met de digitale strategie van de Vlaamse overheid.

Voor een meer uitgebreide toelichting wordt verwezen naar *I. Algemene toelichting* in de memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Voor de toelichting bij de artikelen wordt verwezen naar *II. Toelichting bij de artikelen* in de memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De budgettaire impact van voorliggend voorontwerp wordt – wat het vast gedeelte voor de bestaande dienstverlening betreft – opgevangen met de kredieten beschikbaar binnen de begroting van het Departement Cultuur, Jeugd en Media.

Die middelen zijn afkomstig van volgende begrotingsartikels (bedragen BO2023):

meemoo	HBO-1HCA2CF-WT	1HC055	5.836.752
Cultuurconnect	HBO-1HCA2CF-WT	1HD104	4.155.344
Cultuurconnect – Eengemaakt Bibliotheeksysteem	HBO-1HCA2CF-WT	1HD141	2.753.237
publiq	HBO-1HBX2AB-WT	1HB025	3.209.604
			15.954.937

Zoals eerder reeds aangegeven in de visienota, vormt de financiering van de noodzakelijke periodieke (her)investeringen en stijgende exploitatiekosten voor het beheren van gemeenschappelijke digitale infrastructuren een uitdaging voor de kernorganisaties. Met het oog op transparantie en beheersbaarheid van deze stijgende kosten zal een analyse gebeuren van de voornaamste uitgaven en kostendrijvers per organisatie. De bevindingen worden meegenomen in het kader van de opmaak van de nieuw af te sluiten beheersovereenkomsten. Uitgangspunt is daarbij dat de vaste subsidie wordt aangewend voor de huidige dienstverlening van de organisaties, die zal worden gecontinueerd. De kosten hiervoor dienen opgevangen te worden binnen de beschikbare refertekredieten.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van decreet heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid. De huidige personeelsbezetting op dit traject binnen het Departement CJM wordt behouden. De ontwikkelingen worden gerealiseerd met intern (vb. Vlaanderen Connect) of extern te werven dienstverleners. Het akkoord van de Vlaamse minister van Bestuurszaken is bijgevolg niet vereist.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorontwerp van decreet heeft potentieel een grote positieve impact op de werking van de lokale besturen doordat ook dienstverleningsprocessen op dat niveau worden geoptimaliseerd en meer worden geïntegreerd met initiatieven die op Vlaams niveau genomen worden. Het voorontwerp van decreet heeft evenwel geen directe weerslag op personeel, werkingsuitgaven, investeringen en schulden of ontvangsten van de gemeenten en provincies.

4. VERDER TRAJECT

Na principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering, wordt het ontwerp van decreet voor advies voorgelegd aan de Raad van State. Na de definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering wordt het ontwerp van decreet ingediend bij het Vlaams Parlement. Het is de bedoeling dat het ontwerp van decreet in mei bekrachtigd wordt door de Vlaamse Regering.

Na definitieve goedkeuring van het decreet zal het uitvoeringsbesluit worden opgemaakt. Volgens de vooropgestelde planning kan het uitvoeringsbesluit definitief goedgekeurd worden door de Vlaamse Regering vóór het zomerreces van 2023.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet tot structurele subsidiëring van kernorganisaties om de digitale transformatie van de cultuursector aan te sturen en de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams Minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Buitenlandse Zaken,
Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management,

Jan JAMBON